

Uchwała Nr XII-9/ 2012
Rady Miejskiej w Wołominie
Z dnia 27 stycznia 2012 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2012

Na podstawie art. 4¹ ust.1,2 oraz ust.5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity z 2007 roku Dz. U. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.) Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2012 w brzmieniu załącznika do uchwały, stanowiącego jej integralną część.

§ 2

Realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii powierza się Ośrodkowi Profilaktyki i Terapii Uzależnień – Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Wołominie.

§ 3

Zobowiązuje się Dyrektora OPTU-SPZOZ w Wołominie do przedłożenia Radzie Miejskiej sprawozdania z realizacji Programu.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wołomina.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Wołominie
/-/ Marcin Dutkiewicz

Załącznik nr 1
do Uchwały nr XII-9/2012
Rady Miejskiej w Wołominie
z dnia 27.01.2012 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI,
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2012 ROK**

ROZDZIAŁ I

Wstępna ocena sytuacji, potrzeb i zasobów

Diagnoza i opis sytuacji opracowane zostały na podstawie analizy danych pochodzących z następujących źródeł:

1. Raport z badania „Problemy związane z piciem alkoholu, używaniem narkotyków i przemocą rówieśniczą w szkole na terenie gminy Wołomin” 2009 rok, MIRABO Pracownia badawczo – szkoleniowa.
2. Raport z pierwszej i drugiej części badań „Tajnego Klienta” - Diagnoza sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim w Wołominie – Wołomin, grudzień 2010r. i marzec 2011r. „Ogólnopolskie Stowarzyszenie Ropsan – Rodzice Przeciwko Sprzedaży Alkoholu Nieletnim”.
3. Dane z Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień – Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej.

ROZDZIAŁ II

Analiza danych

- II. 1. Analiza danych zawartych w raporcie badania „Problemy związane z piciem alkoholu, używaniem narkotyków i przemocą rówieśniczą w szkole na terenie gminy Wołomin” pokazuje:
 - 1) Związek pomiędzy używaniem różnych substancji oraz kumulowanie się zachowań problemowych i ich wzajemną stymulację. Oznacza to, że częstość picia, upijania się, palenia i używania narkotyków są ze sobą pozytywnie skorelowane.
 - 2) Zależność pomiędzy akceptacją mitów oraz przekonań o rozpowszechnieniu używania substancji wśród uczniów a używaniem. Oznacza to, że przekonania te mogą ułatwiać inicjację.

- 3) Zachowania problemowe powiązane są z oceną klimatu szkoły. Im gorzej oceniany jest klimat szkoły i im niższa jest samoocena ucznia, tym większe jest nasilenie używania substancji i tym większe poczucie bycia ofiarą ze strony nauczyciela, oraz silniejsze zaangażowanie w zjawisko przemocy rówieśniczej, zarówno w roli sprawcy jak i ofiary.
- 4) Sytuacja szkolna powiązana jest z sytuacją rodzinną. Im gorszy jest klimat (atmosfera) szkoły w ocenie ucznia, tym większa jest częstotliwość kłótni z rodzicami i odwrotnie.

Można wnioskować, że funkcjonowanie szkolne w znacznym zakresie wpływa i wyznacza status badanych w środowisku rodzinnym. Również poczucie zadowolenia z życia w dużym stopniu uzależnione jest od poczucia zadowolenia z siebie jako ucznia oraz zadowolenia z atmosfery w domu.

Biorąc pod uwagę wymienione powyżej zależności określono grupę podwyższonego ryzyka. Należą do niej badani, którzy spełniają 3 poniższe kryteria:

- wysoki poziom nasilenia doświadczeń z używaniem substancji w ostatnim roku
- średnia lub niska ocena klimatu szkoły oraz niska samoocena jako ucznia
- częste lub bardzo częste kłótnie z rodzicami (w ostatnim roku)

Do grupy podwyższonego ryzyka zalicza się :

- 1,25 % uczniów klas VI Szkoły Podstawowej
- 2,1 % uczniów klas I Gimnazjum
- 11,5 % uczniów klas II gimnazjum
- 9,5 % uczniów klas II LO

II. 2. Analiza zdanych z raportu z badań „Tajnego klienta” przedstawia diagnozę sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim w Wołominie.

Badanie było zrealizowane dwuetapowo:

I etap – grudzień 2010 – badanie realizowano w 40 sklepach (w tym 6 supermarketach, na 2 stacjach paliw) oraz w 10 lokalach gastronomicznych.

II etap –marzec 2011 - badanie realizowano w 40 sklepach (w tym 6 supermarketach, na 2 stacjach paliw) oraz w 10 lokalach gastronomicznych.

Łącznie w 80 sklepach i 20 lokalach gastronomicznych przeprowadzono dwukrotną próbę zakupu piwa przez nieletnią dziewczynę oraz przez nieletniego chłopca, którym zawsze towarzyszył dorosły audytor.

Analiza danych pokazuje, że w I etapie ponad 2/3 (60%) prób zakupu w małych i średnich sklepach zakończyło się sprzedażą alkoholu nieletnim audytorom a tylko w co trzecim badanym sklepie sprzedawcy konsekwentnie żądali okazania dowodu.

Ponad 70% interwencji podjętych przez dorosłego audytora zakończyła się odmową sprzedaży piwa w związku z brakiem dowodu, w pozostałych 30% przypadków sprzedawcy zlekceważyli interwencję dorosłego audytora i sprzedali piwo bez sprawdzenia wieku.

Spośród 6 kontrolowanych w ramach badania supermarketów ani jeden nie okazał się rzetelnym sklepem.

Równie niepokojące wyniki badania odnotowano w sklepach na terenie stacji paliw.

W badaniach odnotowano bardzo istotną różnicę w podejściu sprzedawców do chłopców i dziewcząt próbujących kupować napoje alkoholowe.

Niemal 5-krotnie częściej sprzedawcy żądali okazania dowodu osobistego od chłopaka niż dziewczyny.

Prawie 90% prób zakupu alkoholu podjętych przez dziewczyny zakończyło się jego sprzedażą (44/80) w przypadku chłopaka proporcje były diametralnie inne. Połowa (50%) prób zakupu zakończyła się żądaniem okazania dowodu, a wobec jego braku – odmowy sprzedaży.

Dane te świadczą o silnym wpływie stereotypów w podejściu do młodych klientów i braku wiedzy o tym, że sięgające po alkohol dziewczęta to równie poważny problem jak pijący alkohol chłopcy.

W II etapie jedynie, co piąty sprzedawca w małym lub średnim sklepie zażądał okazania dowodu, a wobec jego braku odmówił. Wynik ten był gorszy od wyników uzyskanych w I etapie. W 60% wspomnianych sklepów dwukrotnie sprzedali piwo osobie niepełnoletniej a 20% zrobili to mimo interwencji podjętej przez dorosłego audytora. Na 8 badanych supermarketów tylko jeden dwukrotnie odmówił sprzedaży. Również tylko w jednym z dziesięciu badanych lokali dwukrotnie odmówiono sprzedaży alkoholu nieletnim audytorom.

Ponad połowa prób zakupu kończyła się jego sprzedażą.

Analiza danych oznacza, że zakaz sprzedaży alkoholu nieletnim w wołomińskich sklepach często nie jest przestrzegany.

II 3. Z danych uzyskanych z OPTU – SPZOZ wynika, że do 31 grudnia 2011r. zgłosiło się:

- 1) do Poradni Terapii Uzależnień od alkoholu zgłosiło się – 799 osób
- 2) do Poradni Uzależnień od środków psychoaktywnych -129 osób
- 3) do Poradni dla Dzieci i Młodzieży – 82 osoby
- 4) do Oddziału Dziennego przyjęto 76 osób

Dane te mówią o tendencji wzrostowej w odniesieniu do roku poprzedniego.

II 4. Identyfikacja istniejących zasobów do wykorzystania w programie

1. Znajomość oferty istniejących programów profilaktycznych rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii oraz PARPA
2. Wieloletnia współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie wdrażania programów profilaktycznych i interwencyjnych

3. Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, kuratorami Sądu Rejonowego, Wydziałem ds. Nieletnich oraz Wydziałem Prewencji Komendy Powiatowej Policji i Strażą Miejską
4. Rozwój i poszerzanie oferty OPTU – SPZOZ placówki leczenia odwykowego działającej na terenie gminy
5. Dobra współpraca z placówkami stacjonarnymi w zakresie leczenia odwykowego

ROZDZIAŁ III

Cele i założenia programu

§ 1

Cele i założenia programu definiowane były w oparciu o ocenę sytuacji i stan zasobów. Uwzględniają one również zadania własne gminy zawarte w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

§ 2

Celem głównym programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych i stosowania przemocy przez młodzież oraz ograniczenie rozmiarów sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.

§ 3

Cele szczegółowe programu:

1. Podnoszenie poziomu wiedzy odnoszącej się do różnych zachowań problemowych i zagrożeń wynikających z ich podejmowania (nikotyna, alkohol, narkotyki, Internet, cyberprzestrzeń, wagary, przedwczesna inicjacja seksualna)
Realizacja celu:
 - Wdrażanie cyklicznych programów z wykorzystaniem różnych form oddziaływań kładących nacisk na:
 - Obalanie mitów krążących wśród rówieśników i w mediach
 - Zmianę stereotypowych przekonań i norm dotyczących używek, przemocy
 - Nabywanie umiejętności radzenia sobie z agresją własną i cudzą w konfliktach z rówieśnikami, rodzinnymi i innych sytuacjach społecznych
 - Kształtowanie umiejętności życiowych takich jak poczucie własnej wartości, umiejętność komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi
2. Udzielanie pomocy uczniom z grupy podwyższonego ryzyka
Realizacja celu:

- Działania interwencyjno-korekcyjne prowadzone w OPTU – SPZOZ przy współdziałaniu szkoły
 - Programy interwencyjno- profilaktyczne wdrażane w szkołach
 - Prowadzenie placówek wsparcia dziennego z elementami socjoterapii przez OPTU – SPZOZ
3. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli
- Realizacja celu:
- Wprowadzenie programów mających na celu wypracowanie wspólnych norm i wspieranie abstynencji dzieci
 - Prowadzenie zajęć warsztatowych podnoszących wiedzę na temat potrzeb dzieci, podnoszących umiejętności wychowawcze rodziców i nauczycieli i wpływające na lepszą atmosferę
 - Dofinansowanie szkoleń w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi oraz rozwijających umiejętności i kwalifikacje wychowawcze nauczycieli
 - prowadzenie kampanii wzmacniającej budowanie obustronnych głębokich relacji między dziećmi i rodzicami, dziadkami.
4. Ograniczenie dostępności do alkoholu nieletnim
- Realizacja celu:
- Podjęcie działań interwencyjno-edukacyjnych wobec podmiotów nie przestrzegających prawa
 - Kontynuowanie Kampanii „Warto być nieobojętnym” zachęcającej do reagowania w sytuacji bycia świadkiem sprzedaży alkoholu nieletnim, skierowanej do społeczności Wołomina
 - Podejmowanie działań interwencyjnych przy współpracy z Komendą Powiatową Policji oraz Strażą Miejską

ROZDZIAŁ IV

Kompleksowa pomoc rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, narkotykowy i przemoc

Zwiększenie dostępności do kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz przemocy.

Cel ten będzie realizowany przez:

- 1) finansowanie programów terapii dla dorosłych dzieci alkoholików
- 2) finansowanie programów terapii dla ofiar, sprawców przemocy
- 3) finansowanie programów terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych po zakończonych programach psychoterapii podstawowej
- 4) finansowanie programów terapeutycznych dla dzieci z grupy podwyższonego ryzyka
- 5) finansowanie superwizji klinicznej dla pracowników OPTU-SPZOZ
- 6) finansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje terapeutów i wychowawców świetlic środowiskowych, oraz osób zajmujących się pomocą rodzinom dysfunkcyjnym
- 7) zakup materiałów edukacyjnych i naukowych dla pacjentów i terapeutów
- 8) zakup testów do wykrywania substancji psychoaktywnych w organizmie
- 9) prowadzenie pomocy prawnej dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą
- 10) podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- 11) pokrywanie kosztów sądowych oraz kosztów badań i opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia osób skierowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ROZDZIAŁ V

Ograniczanie dostępności do alkoholu

Ograniczane dostępności do alkoholu realizowane będzie poprzez:

1. Nie zwiększanie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży
2. Utrzymanie obowiązującego zakazu sprzedaży napojów alkoholowych (w tym piwa) na targowiskach położonych na terenie Gminy Wołomin
3. Utrzymanie obowiązującego zakazu sprzedaży napojów alkoholowych (w tym piwa) w czasie trwania wszelkich imprez dla młodzieży organizowanych na terenie Gminy Wołomin
4. Monitorowanie punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie:
 - przestrzegania zasad zezwoleń
 - przestrzegania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym i nieletnim
5. Zobowiązanie organizatorów imprez, festynów, koncertów do przestrzegania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym i nieletnim

ROZDZIAŁ VI

Wynagradzanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkom komisji za udział w posiedzeniach przysługuje wynagrodzenie w wysokości nieprzekraczającej:
 - a) dla przewodniczącego komisji 20% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego obowiązującego w poprzednim kwartale ogłaszanego przez Prezesa GUS w Monitorze Polskim – za przewodniczenie komisji,
 - b) dla członków komisji 7% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w poprzednim kwartale ogłaszanego przez Prezesa GUS w Monitorze Polskim – za udział w komisji
2. Wynagrodzenie będzie wypłacane w formie diet na podstawie listy obecności z budżetu Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień – Samodzielnego Publicznego zakładu Opieki Zdrowotnej w Wołominie.

ROZDZIAŁ VII

Adresaci, realizatorzy, źródła finansowania programu

§ 1

Program skierowany jest do:

1. Dzieci i młodzieży szkolnej

2. Kadry pedagogicznej szkół
3. Rodziców dzieci i młodzieży szkolnej
4. Psychologów, pedagogów, terapeutów, lekarzy
5. Sprzedawców napojów alkoholowych
6. Społeczności lokalnej

§ 2

Jednostką (podmiotem) odpowiedzialną za realizację i koordynację programu jest Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wołominie, który realizuje cele i założenia programu we współpracy z instytucjami, służbami i organizacjami pozarządowymi współpracującymi z samorządem gminy, takimi jak: szkoły, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy.

§ 3

Źródłem finansowania są środki finansowe budżetu gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia:

- a) rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi
- b) rozdział 85153 – zwalczanie narkomanii

Przewodniczący Rady Miejskiej w Wołominie
/-/ Marcin Dutkiewicz